
1. Een vennootschap oprichten om fiscale redenen

1.1. WAAR ZIT PRECIES HET FISCALE VOORDEEL?

De meeste vennootschappen worden wellicht opgericht omwille van fiscale motieven. Particulieren met hoge inkomsten kunnen door de oprichting van een vennootschap de fiscale en parafiscale druk op het privé-inkomen en het privé-vermogen herleiden.

De hoogte van het inkomen speelt zeker mee in het al dan niet kiezen voor een vennootschap. Is het inkomen hoog, dan kan het aan te raden zijn uw onderneming in een vennootschap onder te brengen. De vennootschapsbelasting wordt dan immers voordeliger dan de personenbelasting. In een vennootschap heeft men de bestemming van de winst zelf in handen. Zo kan men beslissen of er aan de bestuurders of zaakvoerders eerder een bezoldiging of een dividend uitgekeerd zal worden, hoe groot elk deel zal zijn en wanneer het uitkeerbaar is. Dit is niet mogelijk in een eenmanszaak: alles wordt daar zonder onderscheid belast.

Door te werken met een vennootschap kan fiscaal zwaar belast bedrijfsinkomen worden omgezet in fiscaal vriendelijker belast roerend inkomen (interesten op een lening aan de vennootschap of een rekening-courant in de vennootschap) of onroerend inkomen (huuropbrengsten van een onroerend goed dat u verhuurt aan uw vennootschap).

In de vennootschap kan er op een fiscaal interessante wijze een extralegale pensioenvoorziening voor de bestuurders of zaakvoerders opgebouwd worden via het systeem van de groepsverzekering.

Noor. Vandaag wordt er echter ook courant over een individuele pensioen-toezegging (afgekort IPT) gesproken.

De vermindering van het belastbaar bedrijfsinkomen in de personenbelasting geeft op haar beurt aanleiding tot een vermindering van de te betalen sociale bijdragen in hoofde van de bestuurders of zaakvoerders.

De gerealiseerde meerwaarden bij overdracht van aandelen zijn in principe niet belastbaar (*zie echter verder*). Op die wijze kan de ondernemer zijn activiteiten stopzetten zonder grote fiscale problemen. Let er echter wel op dat de overnemer er fiscaal gezien niet op vooruitgaat omdat er op aandelen niet afgeschreven kan worden.

Ten slotte kunnen er ook op het vlak van successie- en schenkingsrechten belangrijke besparingen gerealiseerd worden (*zie verder*).

1.1.1. Een lager belastingtarief?

Voor een vennootschap is het hoogste (zgn. marginale) belastingtarief aanzienlijk lager dan dat in de personenbelasting. Dankzij een vennootschap kunt u dus de progressiviteit van de personenbelasting (gaande tot 50%, plus aanvullende gemeentebelastingen) doorbreken.

Het tarief van de personenbelasting (aanslagjaar 2010, inkomstenjaar 2009) bedraagt, rekening houdend met een gemeentebelasting van 8% en in de veronderstelling dat er voldoende werd voorafbetaald of dat er niet voorafbetaald moest worden:

INKOMSTENSCHIJVEN	BASISTARIEF	GEMEENTE-BELASTING	TOTAAL
€ 1 tot € 7.900	25%	2,0%	27,0%
€ 7.900,01 tot € 11.240	30%	2,4%	32,4%
€ 11.240,01 tot € 18.730	40%	3,2%	43,2%
€ 18.730,01 tot € 34.330	45%	3,6%	48,6%
boven de € 34.330	50%	4,0%	54,0%

Het belastingtarief is een 'schijventarief', het inkomen moet dus in 'schijven' verdeeld worden en elke schijf krijgt haar eigen belastingpercentage. Op een belastbaar inkomen van € 42.000 betaalt u dus geen 54% belasting, maar op de eerste € 7.900 betaalt u 27%, op de volgende € 3.340 is dat 32,4%, enz. en het is slechts de laatste schijf van € 7.670 die belast wordt tegen 54%.

Bovendien kunt u in de personenbelasting een belastingvrije som genieten (voor aanslagjaar 2010 bedraagt die (in principe) € 6.430 voor een alleenstaande en tevens € 6.430 voor elke echtgenote, te verhogen wegens gezinslasten) en er zijn allerhande verminderingen voor het langetermijnsparen, bouwsparen, dienstencheques, enz. Sinds aanslagjaar 2005 is de belastingvrije som voor een alleenstaande en voor elke echtgenoot immers dezelfde.

1.1.2. Wat zijn de mogelijke tarieven?

Het basistarief van de vennootschapsbelasting bedraagt 33%. Dit bedrag moet verhoogd worden met 3% crisisbijdrage, zodat het werkelijke basistarief 33,99% bedraagt.

Mits er aan bepaalde voorwaarden is voldaan, kan een KMO-vennootschap voor maximaal € 332.500 van haar belastbare winst de verlaagde tarieven in

de vennootschapsbelasting genieten. Deze verlaagde opklimmende tarieven bedragen:

INKOMSTENSCHIJVEN	BASISTARIEF	CRISISBIJDRAGE	TOTAAL
€ 0 tot € 25.000	24,25%	0,7275%	24,9775%
€ 25.000 tot € 90.000	31%	0,93%	31,93%
€ 90.000 tot € 322.500	34,5%	1,035%	35,535%

Ook dit belastingtarief is een 'schijventarief', het inkomen moet dus in 'schijven' verdeeld worden en elke schijf krijgt haar eigen belastingpercentage.

Om de verlaagde tarieven in de vennootschapsbelasting te genieten moet de vennootschap wel aan enkele voorwaarden voldoen:

- een maximaal belastbaar inkomen hebben van € 322.500;
- geen aandelen bezitten die meer dan 50% vertegenwoordigen van het gestorte kapitaal verhoogd met de belaste reserves en de geboekte meerwaarden;
- de aandelen van de vennootschap moeten voor 50% in het bezit zijn van natuurlijke personen;
- geen dividend uitkeren hoger dan 13% van het gestorte kapitaal bij het begin van het belastbaar tijdperk;
- aan ten minste één bedrijfsleider (zaakvoerder of bestuurder) een bezoldiging toekennen van minimaal € 36.000 of een bezoldiging die minstens gelijk is aan het bedrag van de belastbare winst van de vennootschap. Dit is de zgn. oude 1-miljoenregel uit het 'Belgische frank'-tijdperk;
- de vennootschap mag geen deel uitmaken van een groep waartoe een coördinatiecentrum behoort.

Het minimumbedrag van de bezoldiging die aan ten minste één bedrijfsleider moet worden uitgekeerd, werd in de voorbije jaren geleidelijk aan opgetrokken als volgt:

- aanslagjaar 2005, inkomstenjaar 2004: een vereist minimum van € 27.000;
- aanslagjaar 2006, inkomstenjaar 2005: een vereist minimum van € 30.000;
- aanslagjaar 2007, inkomstenjaar 2006: een vereist minimum van € 33.000;
- sinds aanslagjaar 2008, inkomstenjaar 2007: een vereist minimum van € 36.000.

Of de vennootschap al dan niet het verlaagd tarief geniet, heeft of had nog een aantal andere fiscale gevolgen.

Een vennootschap die het verlaagd tarief geniet, kan nl. een belastingvrije investeringsreserve aanleggen (50% van de aangroei van het gereserveerd belastbaar resultaat, beperkt tot € 37.500 per belastbaar tijdperk, kan van de vennootschapsbelasting vrijgesteld worden). Sinds aanslagjaar 2007 moest men kiezen tussen de investeringsreserve en de notionele interestaftrek, maar

ondertussen is het in aanmerking komen van de investeringsreserve niet langer gelinkt aan het verlaagd tarief, maar wel aan de vraag of de vennootschap al dan niet een zgn. KMO-vennootschap is (art. 15 W. Venn.) en dit naar aanleiding van een uitspraak van het grondwettelijk Hof (19 december 2007).

Volgens het Wetboek der vennootschappen zijn KMO-vennootschappen de vennootschappen die voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:

- het jaargemiddelde van het personeelsbestand bedraagt 50;
- de jaaromzet (exclusief BTW) bedraagt € 7.300.000;
- het balanstotaal bedraagt € 3.650.000.

Pas als twee van de drie criteria overschreden worden, gaat het niet meer om een kleine vennootschap, tenzij het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt.

Grote vennootschappen zijn dus vennootschappen die meer dan één van de hierboven vermelde criteria overschrijden of vennootschappen waarvan het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt.

Wat houdt die notionele interestaftrek precies in? Sinds aanslagjaar 2007 (in principe dus sinds boekjaar 2006) kan elke vennootschap een bepaald (fictief) bedrag van haar inkomsten aftrekken. Officieel heet deze maatregel de 'aftrek voor risicokapitaal', maar vaak wordt dit de 'notionele interestaftrek' genoemd.

Het percentage van de notionele interestaftrek wordt elk jaar opnieuw vastgesteld. Dit percentage wordt toegepast op het zgn. eigen vermogen van uw vennootschap (op de laatste dag van het vorige boekjaar). In de praktijk is dit gewoonlijk het gestorte kapitaal vermeerderd met alle reserves (de 'opgepotte' winst), wat voor veel vennootschappen van vrije beroepers toch een mooi bedrag is. Voor aanslagjaar 2010 is de notionele interestaftrek (van de zgn. KMO-vennootschappen) gelijk aan 4,973% van het eigen vermogen van de vennootschap (voor grote ondernemingen is dit 0,5% minder, oftewel 4,473%).

Op enkele formaliteiten na (o.m. een formulier bij de aangifte voegen), hoeft u helemaal niets 'te doen' om recht te hebben op de aftrek. U moet m.a.w. geen investeringen doen of het kapitaal van uw BVBA verhogen, enz. De keerzijde van de medaille is dat er ook een aantal fiscale gunstmaatregelen afgeschaft wordt. Zo heeft uw vennootschap sinds aanslagjaar 2007 geen recht meer op de 'investeringsaftrek' (lees: een fiscale aftrek van een vastgesteld percentage, nl. 3%, 3,5% of 10,5% afhankelijk van een aantal zaken zoals de investering) op bepaalde investeringen en het 'belastingkrediet' (lees: een vermindering van de te betalen belasting van 7,5% op een kapitaalverhoging in geld).